

Addendum bij Beheerplan wegen en paden 2023 – 2032

Op verzoek van de gemeenteraad op 23 mei 2023 is de locatie van de struikelstenen, ook wel stolpersteine genoemd, toegevoegd aan het beheerplan wegen en paden.

Stolpersteine, ook bekend als struikelstenen, is een project van de Duitse kunstenaar Gunter Demnig (geboren in 1947 in Berlijn). Het is een over geheel Europa verspreid monument voor de slachtoffers van het nationaalsocialisme. In Friesland worden de gedenktekens stroffelstiennen ("struikelstenen") genoemd.

Demnig brengt deze gedenktekens aan in het trottoir voor de vroegere woonhuizen van mensen die door de nazi's verdreven, gedeporteerd, vermoord of tot zelfmoord gedreven zijn. Deze Stolpersteine herinneren aan Joden, Sinti en Roma, politieke gevangenen, dienstweigeraars, homoseksuelen, Jehova's getuigen en gehandicapten. Hoe Demnig aan de naam Stolpersteine is gekomen weet hij zelf niet meer, maar hij citeert met instemming een scholier "Man fällt nicht über die Stolpersteine, du stolperst mit dem Kopf und dem Herzen" (men valt niet over de Stolpersteine, je struikelt met je hoofd en je hart).

De stenen zijn van beton. Op de kop van 10 x 10 cm zit een messing plaatje, waarin met slagletters de naam, geboortedatum, deportatiedatum, plaats en datum van het overlijden van de herdachte persoon zijn aangebracht.

Op Schiermonnikoog liggen vijf struikelstenen die onthuld zijn op 1 mei 2021.

In [Schiermonnikoog](#) liggen vijf Stolpersteine, onthuld op 1 mei 2021.^[26]

Stolperstein	Inscriptie	Adres	
	HIER WOONDE JULIUS VAN HESSEN GEB. 1875 GEDEPORTEERD 1943 SOBIBOR VERMOORD 20.3.1943	Langestreek om de Noord (in de buurt van Badweg)	Julius van Hessen (1875-1943)
	HIER WOONDE JOHANNE VAN HESSEN-DE BEER GEB. 1881 GEDEPORTEERD 1943 SOBIBOR VERMOORD 20.3.1943	Langestreek om de Noord (in de buurt van Badweg)	Johanne van Hessen-de Beer (1881-1943)
	HIER WOONDE LUDWIG KRONTHAL GEB. 1894 GEDEPORTEERD 1943 SOBIBOR VERMOORD 21.5.1943	Noorderstreek 44	Ludwig Kronthal (1894-1943)
	HIER WOONDE GITHEL G. S. KRONTHAL-MARCUS GEB. 1895 GEDEPORTEERD 1943 SOBIBOR VERMOORD 21.5.1943	Noorderstreek 44	Githel Gretchen Kronthal-Marcus (1895-1943) ^[27]
	HIER WOONDE MINCKEHE MARCUS GEB. 1899 GEDEPORTEERD 1943 AUSCHWITZ VERMOORD 22.10.1943	Langestreek om de Noord 19	Minckehe Marcus , ook <i>Mina</i> (1899-1943) ^[28]

N.B. De struikelstenen ter herinnering aan de heer en mevrouw van Hessen liggen aan de Langestreek om de Noord achter Langestreek 62.

Bron: Wikipedia